

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DOLJ
OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană, Proba de baraj
Clasa a X-a, martie 2025

Varianta 1

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate**

SUBIECTUL I

(40 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „În spatele expansiunii unui cuvânt (*Lumieres, Enlightenment, Aufklärung, Ilustracion, Illuminismo*) se ascunde o constelație de opere și curente de o rară diversitate... Pe de o parte, în fiecare țară coabitează numeroase tendințe. Astfel, putem distinge în Franța un puternic curent raționalist alături de o aspirație la sensibilitatea ce anunță romantismul. Pe de altă parte, noile filozofii variază simțitor în funcție de tradițiile naționale. Dacă Iluminismul francez răspândește foarte repede un scepticism religios care duce la înfruntarea dintre filozofi și reprezentanții ortodoxiei creștine, în Anglia și Germania nu apare nicio dispută cu Biserica și credințele acesteia. *Enlightenment* afectează atât oamenii Bisericii, cât și laicii și deștii. Nu este traversat de conflicte fundamentale între empirism și spiritualism, scepticism și credință, progres și conservatorism. În Germania, noua filozofie rămâne puternic speculativă și pătrunsă de spiritualitate. Ea se bazează, în general, pe gândirea creștină și este susținută de curente mistice... Se dovedește, adesea, destul de conservatoare și rămâne sub influența statului.

[...] În pofida acestei diversități de curente, anumite atitudini intelectuale noi caracterizează secolul. „Spiritul critic”, în general, cucerește Europa.

[...] Apoi, secolul al XVIII-lea este secolul experienței... Dacă în Anglia gustul pentru empirism se pune în acord cu gândirea religioasă, în Franța favorizează dezvoltarea materialismului (cu Diderot, Helvetius, d'Holbach sau La Mettrie), tendința filozofică ce apără ideea că toate legile naturii, ale gândirii sau ale societății sunt rezultatul fenomenelor mecanice sau fizice...” (Olivier Nay, **Istoria ideilor politice**)

B. „Maiestatele Lor, Împăratul Austriei, Împăratul Germaniei și Regele Prusiei, îndemnați de dorința de a întări garanțiile păcii, de a consolida principiul monarhic și de a asigura menținerea ordinii sociale și politice în statele respective, au căzut de acord să încheie un tratat, care prin natura sa exclusiv conservatoare și defensivă, nu urmărește decât să le înarmeze împotriva pericolelor ce ar putea amenința pacea statelor lor și liniștea Europei.

În cazul în care Italia, fără o provocare directă din partea ei, ar fi atacată sub orice motiv de către Franța, celelalte două părți contractante vor fi obligate să acorde ajutor și asistență părții atacate, cu toate forțele lor. Aceași obligație îi revine Italiei în cazul unui atac neprovocat direct al Franței împotriva Germaniei.” (**extrase din Tratatul Triplei Alianțe**)

C. „Franța și Rusia însuflețite de dorința comună de a păstra pacea, și neavând alt scop decât de a face față nevoilor unui război de apărare, provocat de atacul Triplei Alianțe împotriva uneia sau alteia dintre ele, au căzut de acord asupra următoarelor:

1. Dacă Franța este atacată de Germania sau de Italia susținută de Germania, Rusia trebuie să-și angajeze toate forțele disponibile pentru a înfrunța Germania.
2. Dacă Rusia este atacată de Germania sau de Austria susținută de Germania, Franța trebuie să-și angajeze toate forțele disponibile pentru a înfrunța Germania. Forțele trebuie angajate în întregime, cu toată viteza, pentru a obliga Germania să lupte în același timp în Est și în Vest.”
5. Franța și Rusia nu trebuie să încheie pace separată.
6. Prezenta Convenție va avea aceeași durată ca și Tripla Alianță.

(extrase din Convenția militară franco-rusă, 1892)

Pornind de la sursele istorice date, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei A, două forme de manifestare a iluminismului în statele europene. **4 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei B, două dintre statele semnatare ale tratatului de constituire a Triplei Alianțe; **4 puncte**
3. Menționați, pe baza sursei C, două asemănări referitoare la obligațiile asumate de statele semnatare ale Convenției din 1892; **4 puncte**
4. Formulați o opinie referitoare la obiectivele formării celor două alianțe politico-militare, susținând-o cu două informații selectate din sursele B și C. **8 puncte**
5. Prezentați două caracteristici ale relațiilor internaționale europene la sfârșitul secolului al XIX-lea. **10 puncte**
6. Argumentați prin două fapte istorice relevante, afirmația potrivit căreia modificarea raportului de forțe dintre marile puteri a influențat formarea alianțelor politico-militare în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. **10 puncte**

Subiectul al II-lea

(50 puncte)

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză despre **evoluția spațiului românesc în contextul relațiilor internaționale din secolul al XIX-lea**, având în vedere:

- prezentarea unei acțiuni revoluționare desfășurată în spațiul românesc la începutul secolului al XIX-lea;
- precizarea a două consecințe ale relațiilor internaționale din primele trei decenii ale secolului al XIX-lea asupra evoluției Principatelor Române;
- prezentarea unui act cu rol constituțional adoptat în Principatele Române în prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- menționarea unei aspirații a revoluției de la 1848-1849 din spațiul românesc și precizarea a două modalități propuse pentru îndeplinirea acesteia;
- prezentarea unei consecințe a relațiilor internaționale din deceniul șase al secolului al XIX-lea pentru spațiul românesc;
- menționarea a trei fapte istorice desfășurate în plan intern, referitoare la modernizarea societății românești, din a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- formularea unei opinii cu privire la rolul factorilor externi în evoluția României, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și susținerea acesteia prin două argumente istorice.

Notă ! Se punctează și **utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea sintezei, evidențierea relației cauză-efect**, susținerea opiniei cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.